

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА – 1940 г.” - С. Плачи дол

УСТАВ

На Народно читалище „ПРОСВЕТА 1940.” с. Плачи дол, община Добричка

I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.1 (1) Народно читалище „ПРОСВЕТА 1940.” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение със седалище с. Плачи дол , община Добричка, област Добрич, което изпълнява и държавни културно- просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол , политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Народно читалище „ПРОСВЕТА1940.” е юридическо лице с нестопанска цел от момента на вписването му в регистъра на Окръжния съд гр.Добрич.

Чл.2 Читалището работи в тясно взаимодействие с културни институти, учебни заведения, държавни органи , обществени организации, други читалища и със всички тях може да се сдружава за постигане на своите цели , за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

Чл.3 Читалището може да се съюзява с други читалища, да участва в учредяване на сдружения на читалищата, да членува в Съюза на народните читалища;

II. ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

221

Чл.4 Целите на читалището са да задоволява потребностите на гражданите , като :

- (1) Развива и обогатява културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място където осъществява дейността си;
- (2) Запазва традициите и обичаите на българския народ;
- (3) Разширява знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- (4) Възпитава и утвърждава националното самосъзнание;
- (5) Осигурява за всички граждани достъп до информация;

Чл.5 За постигане на целите по чл.4 читалището извършва основни

дейности , като :

- (1) Урежда и поддържа библиотека, читалня, фото- , фоно- , филмо- и видеотеки;
- (2) Създава и поддържа електронни информационни мрежи;
- (3) Развива и подпомага любителското художествено творчество;
- (4) Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
- (5) Събира и разпространява знания за родния край;
- (6) Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;

222

(7) Предоставя компютърни и интернет услуги;

Чл.6 (1) Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели;

(2) Читалището може да развива като допълнителна стопанска дейност следните дейности :

1. Консултантска;
2. Преводаческа
3. Издателска;
4. Информационна;
5. Организационна;

(3) Читалището може да отдава притежаваната от него земеделска земя под аренда или наем като приходите от нея използва за постигане на определените в устава цели и за подпомагане на основната му дейност;

(4) Читалището не разпределя печалба;

(5) Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно :

1. За хазартни игри и нощни заведения;
2. За дейност на не регистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;

3. За постоянно ползване от политически партии и организации;
4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството, проверителната комисия и на членовете на техните семейства;

III. УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.7 Народно читалище „ПРОСВЕТА 1940“ е учредено като са спазени изискванията на чл.8 от Закона за народните читалища; 55 члена

Чл.8 (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжния съд в град Добрич;

(2) Седалището на читалището е село Плачи дол, община Добричка, област Добрич. Адресът на читалището е адресът на неговото управление;

(3) Читалищното настоятелство в 7-дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване на читалището в регистъра към Министерство на културата;

(4) Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, пораждат права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения;

Чл.9 (1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни;

(2) Индивидуални членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

224

1. Действителни членове са дееспособни лица , над 18 години, които участват в дейността на читалището, плащат редовно членски внос и имат право на глас , имат право да избират и да бъдат избирани в ръководни органи, като за да бъдат избрани в ръководни органи трябва да са с най-малко 2 години членски стаж, ползват с предимство базата на читалището и предлаганите от него услуги;

2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, но те имат право на съвещателен глас;

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат неговите дейности, поддържането и обогатяването на материалната база , имат право на един глас в общото събрание и заплащат членски внос определен от общото събрание.

Колективни членове могат да бъдат :

1. Професионални организации;
2. Стопански организации;
3. Фирми и търговски дружества;
4. Кооперации и сдружения;
5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи;

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището;

(5) Прекратяване на членство в читалището се извършва в случаите :

1. По молба на членуващото лице;

225

2. При неплащане редовно на членски внос;
 3. При установяване на извършени действия, които са против интересите на читалището;
 4. При констатиране от Проверителната комисия нарушения;
- (6) Членове на читалището могат да бъдат най-малко 50 лица, отговарящи на изискванията по предходните алинеи;

IV. УПРАВЛЕНИЕ

Чл.9 Органи на управление на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.10 (1) Върховен орган на читалището е общото събрание;

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.11 (1) Общото събрание :

1. Изменя и допълва устава;
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището;
5. Определя основни насоки на дейността на читалището;

226

6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. Приема бюджета на читалището;
8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. Определя размера на членския внос;
10. Отменя решения на органите на читалището;
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. Взема решение за прекратяване на читалището;
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове (2)
Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 12 (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в населеното място трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията относно изменения и допълнения на устава, изключване членове на читалището, отменяне на решения на органите на читалището, вземане на решения за откриване на клонове на читалището, вземане на решение за прекратяване на читалището, се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание могат да предявят иск пред окръжния съд за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението

(7) Прокурорът може да иска от окръжния съд да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.13 (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от 5 членове, избрани за срок от 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството :

1. Свиква Общото събрание
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание

3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.

4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището.

5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл.14 (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 години.

(2) Председателят :

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;

2. Представява читалището;

3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства Общото събрание;

4. Отчита дейността си пред настоятелството;

5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл.15 (1) Секретарят на читалището :

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;

3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя;

ИЗКЪЖЕН

110

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.16 (1) Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок от три години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на Общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл.17 (1) Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

(2) Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

V. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

СРЪЖЕ

230

Чл.18 Имушеството на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.19 Читалището набира средства от следните източници :

1. Членски внос
2. Културно – просветна и информационна дейност;
3. Субсидия от държавния и общински бюджети;
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. Дарения и завещания;
6. Други приходи

Чл.20 При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищната сграда се осигуряват от общинския съвет.

Чл.21 (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани, или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.22 Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.23 (1) Настоятелството изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

(2) Отчетът за изразходените от бюджета средства се представя в общината

Чл.24 (1) Председателят , ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

(2) След като кмета на общината внесе направените предложения в общинския съвет и той приеме годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината, читалището изпълнява включените в програмата предложения въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(3) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на ал.2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(4) Доклада по ал.3 се обсъжда от общинския съвет на открито заседание след 31 март с участието на представител на читалището.

VI. ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.25 (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд , ако :

- 1. дейността му противоречи на закона , устава и добрите нрави;**
- 2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;**
- 3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години**
- 4. не е учредено по законния ред;**
- 5. е обявено в несъстоятелност;**

(2) Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

Чл.26 При прекратяване на читалището, читалищното сдружение, в което е членувало читалището не може да претендира за разпределяне имуществото на читалището.

VII. АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАНИЯ И САНКЦИИ

Чл.27 Председателят и/или секретаря на читалището ако предоставят имущество в нарушение на чл.3, ал.4 от ЗНЧ, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години.

Чл.28 Председателят на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лева, ако не заяви вписване в регистъра на читалищата в срока по чл.10, ал.3 от ЗНЧ.

Чл.29 Председателят на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лева, ако не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за

изразходваните от бюджета средства в срока по чл.26а, ал.4 от ЗНЧ.

Чл.30 (1) Нарушенията се установяват с актове на :

1. оправомощени от министъра на културата длъжностни лица – за нарушения по чл.28;
2. Кмета на общината или оправомощени от него длъжностни лица – за нарушенията по чл.27 и 29;

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

(3) Съставянето на актовете , издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Събраните глоби за нарушения по чл.28 се внасят в Национален фонд „Култура“.

VIII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има име, кръгал печат, надпис „НЧ„ПРОСВЕТА1940“ , с. Плачи дол, общ. Добричка, обл. Добрич, в окръжност, в средата – отворена книга.

2. Празник на читалището е 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост

3. Настоящият устав е приет на Общо събрание на читалището, състояло се на 23.05.2017 година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Др. В. Петрова

СЕКРЕТАР:

/В.ПЕТРОВА/

